

דרך חצובה בהרים מראש-פינה עד טבחה, בתוואי של הכביש של הימים.³ והנה עוזרים אותנו פועלים שעבדו בכביש מגויסים לצבא העבודה - "עמליה". הפעלים האלה אילצו אותנו להעמיס על העגלת שורשי סידריות - קראמות, שעקרו והכינו לשימושם הפרטី כחומר הסקה.

נסענו איתם עד מגידל הערבית, עד המחנה, שם פרקו את הקראמות ודרשו שנחזר ונביא עגלת נוספת. איכשהו הצלחנו להתחמק מהם והגענו למגדל ולנו שם.

מטרת הנסיעה למגדל הייתה להשיג שםZN מיוחד של זרעי חיטה שסיפרו בשבחו.

אם היו אלה תוצאות בשדה או לאו, איני זוכר, אף אחד לא ידע או אםZN מסוימים יצליח או לא יצליח, ניסו כל מיני זנים שונים ומשונים.

בשלב מסוימים של המלחמה החלו התורכים לאסוף חוטי תיל ופחים ריקים בישובי היהודים. פרקו גדרות ואספו כמויות של פחים.

לאיזה צורך? נאמר או - כדי לסתום בחול את הסואץ. לא הייתי בסואץ ואני ידע...

מה שאני ידע, שהובילתי ב"סורה" - עבודת כפייה - עגלות עמוסות תיל. העגלות הגיעו עד טבחה ומשם הועברו הפחים והתיל ב"מעונה" - סירת משא - לצמח.

בצמח נערמו ערים ענקיות של תיל ושל פחים. (לקחת פעם את עגלת טרמפיקט. זה ישב על התיל, נרדם, ראשו נרכן והוא נזכר באפוי). אם העבIRO את כל זה לסואץ או לא העבIRO, איני יכול לומר. יתכן שהכל נשאר בצמח.

הארבה מצטרף למלחמה

كبוצות ארבה קטנות היו מופיעות מדי פעם מהמדבר, ידענו והכרנו זאת במשך שנים.

משהיתה מופיעה להקת ארבה היו מגיסטים ילדים. הילדים היו מתופפים בפחים ומכריכים אותם מהשדות, והדבר קרה יותר מפעם אחת.

ב-1915 קרה משהו מיוחד. הארבה נעה במחנות גדולים, מדרום הארץ לכיוון צפון, כשהוא משמיד בדרכו כל צמח. ידענו על ההתקדמות וציפינו בחזרה.